

جۇڭگو مەن ەكۆاتورلىق گۆينەيانىڭ دىپلوماتىالىق قارىم ـ قانساس ورنالغاندىغىنىڭ 5۵ جىلدىغى بايلانسىمەن ئىي جىنپىڭ ەكۆاتورلىق گۆينەيانىڭ زۇڭتۇڭى وپياڭمەن ئوزارا قۇتتىقتاۋ تەلەگراممىسىنى جولداپ، ەكى ەلدىڭ دىپلوماتىالىق قارىم ـ قاتنىاسى ورناتتە ـ قاندىغىنىڭ 50 جىلدىغىن قۇتتىقتادى .

ئىنخۇئا اگەنتىتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنى بەيجىڭنە بەرگەن خاىارى ـ مەملەكەت ُتوراعا ـ سى ئىي جىنپىڭ 10 ـ ايدىڭ 1۵ ـ كۇنى ەكۆا ـ تورلىق گۆينەيانىڭ زۇڭتۇڭى وپياڭمەن ئوزارا قۇتتىقتاۋ تەلەگراممىسىنى جولداپ، ەكى ەلدىڭ دىپلوماتىالىق قارىم ـ قاتنىاسى ورناتتە ـ قاندىغىنىڭ 50 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ تەلەگراممىسىندا ئىي جىنپىڭ قۇتتىقتاۋ تەلەگراممىسىندا بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو مەن ەكۆاتورلىق گۆينەيانىڭ ُداستۇرلى دوستىغى تەرەڭ ـ دىپلوماتىالىق قارىم ـ قاتنىاسى ورناتتە ـ قان 50 جىلدان بەرى مەيلى خالقارالىق اۋقىم ـ دا نەندەي وزگەرستەر بولسا دا، ەكى جاق باستان ـ اياق ئىناي دوستاسىپ، ُير ـ ُيرد ـ ئىڭ وزەكتى مۇددەسنىە ساپائىن جاننە ُجىتى قاداعالاپ وتىرعان كەلەلى ماسەلەلەردە ُيرىن ـ ُبرى باتىل قولداپ، ناقتى ئستەر سەلبەستىگىنىڭ ناتىجەسى سۇبەلى بولسى، ەكى ەل خالقينا ناقتى قۇت ـ برىس اكەلدى ـ جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىئۇ نندە ـ تى تۇلغاننان بەرى، جۇڭگو ەكۆاتورلىق گۆينەيىانى قامتىعان افريكاداعى ەلدەرەم نندە ـ تىماقتاسا ئوزارا قارايلاسىپ، نندەتكە بىرگە قارىسى اتتائىپ، خالىقتىڭ ُومىرى مەن سالاا ـ ماتىتىق خاۋىپسىزدىگىنن كۇش سالاا قورعاپ، جۇڭگو ـ افريكا دوستىغىنا جاڭا مازمۇن قوستى . مەن جۇڭگو مەن ەكۆاتور ـ لىق گۆينەيانىڭ قارىم ـ قاتنىاسىنىڭ دامۇئىنا باسا ُمان بەرمەن، وپياڭ زۇڭتۇڭمىمەن بىرگە قۇلىشىنىپ، ەكى ەلدىڭ دىپلوماتىالىق

ئىنخۇئا اگەنتىتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ ۱5 ـ كۇنى بەيجىڭنە بەرگەن خاىارى ـ مەملەكەت ُتوراعا ـ سى ئىي جىنپىڭ ۱0 ـ ايدىڭ ۱۵ ـ كۇنى ەكۆا ـ تورلىق گۆينەيانىڭ زۇڭتۇڭى وپياڭمەن ئوزارا قۇتتىقتاۋ تەلەگراممىسىنى جولداپ، ەكى ەلدىڭ دىپلوماتىالىق قارىم ـ قاتنىاسى ورناتتە ـ قاندىغىنىڭ 50 جىلدىغىن قۇتتىقتادى .

«نەدەنئۇ» جۇرنالى باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭنىڭ ماڭىزدى ماقالاسىن جاريالايدى جاڭا ئىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىئۇ نىدەننە قارسى اتتائۇ جۈنىدەڭگى مەملەكەتنىڭ ماداقتاۋ ـ سىلاۋ جىنالىسىندا سويلەنگەن ئسوز

ئىنخۇئا اگەنتىتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ ۱5 ـ كۇنى بەيجىڭنە بەرگەن خاىارى ـ 10 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى باسپادان ئىعاىنن «نەدەنئۇ» جۇرنال ـ نىڭ 20 ـ سانىندا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى ورتالىق كومىتەتىنىڭ باس ئشۇجىي، مەملەكەت ُتوراعاسى، ورتالىق اسكەرى ئستەر كومىتەتىنىڭ ُتوراعاسى ئىي جىنپىڭنىڭ مائىزىدى ماقالاسى — «جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىئۇ نىدەننە قارسى اتتائۇ جۈنىدەڭگى مەملەكەتنىڭ ماداقتاۋ ـ سىلاۋ جىنالىسىندا سويلەنگەن ُسوزىن» جاز ـ يالايدى .

ماقالادا بىلاي دەپ باسا دارىپتەلدى: جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىئۇ نندە ـ تننە قارسى اتتائۇ شايقاسىندا كەلەلى ستراتەگىا ـ لىق جەتتىسنىككە قول جەتكىزۇ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسنىڭ باسىلىغى مەن ەلەمىزدىڭ سوتسىيالىستىك ُتۇزىمىنىڭ كور ـ نەكتى اىزالدىلىغىن تولىق اىگىلەدى، جۇڭگو خالىقنىڭ جاننە جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى كۇشىن تولىق اىگىلەدى، جۇڭخۇا وركەنىيەتىنىڭ تەرەڭ ُمانىن تولىق اىگىلەدى، جۇڭگونىڭ جاۋاپكەرئىشلىك ارقالايىتىن ئىرى ەلدىك سانا ـ لى جاۋاپكەرئىشلىگىن تولىق اىگىلەدى، بۇكىل پارتىيانىڭ، بۇكىل ەلدەڭگى ُارى ۇلت خالىقنىڭ وزىنە دەگەن سەنىمى مەن ماقتانىش سەزد ـ مىن، ۇيسۇ قۇاتى مەن سەننەرگە نارتۇ قۇاتىن بارىنشا كۇشەيتتى، مۇنىڭ ُبىزدى جاڭا دا ـ ۇردەڭگى جاڭا جورىقتا كەدەرگى، بوگەتتەر ـ دى تالقاتناداپ، ەرلىكپەن العا لىگەرلەۋگە جىگەرلەندىرەتتىدىڭى داۋسىز .

ماقالادا بىلاي دەپ اتاپ كورسەتلىدى: وسى رەتكى اۋىر نىدەنپەن ايقانسقان قىبان ـ كەسكى سايبىستا جۇڭگو خالىقى مەن جۇڭخۇا ۇلتى جۇرەكتىلىكپەن كۇرەس جۇرگىزەتىن، باتىلدىقپەن جەڭسىگە جەنەتنن قايتىاس جىگەرى ارقىلى ُومىردى بارىنەن جوعارى قويۇ، بۇكىل ەل بوينىشا ُبىر نىيەتپەن جۇمىلۇ، باسىن ُباي تىگۇ، عىلمىعا قۇرمەت ەتۇ، نائە ـ ىدرىلاس بولۇ سىندى نىدەتكە قارسى اتتائۇ ۇلى رۇچىن سومادى . نىدەننە كە قارسى اتتائۇ ۇلى رۇچى جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇزاق ۇاقت قالىپتاس ـ تىرعان ەرەكشە قاسىيەتپەن جاننە مادەنىيەت

ئىپتى دە كوپ ”كوكتەم جىگياسىن“ جالغاستى جازايلىق قاتنىاسقاندىغىنان ُارى گۇاڭدۇڭدا قىزمەت تەكسەرگەندىگىنەن ەستىلىك

□ ئىنخۇئا اگەنتىتىگىنىڭ تىلىشلەرى جاڭ شياۋسۇڭ، جۇۋ جىچاي، خالىق گازەتىنىڭ ئىلىشى دۇ شاكزى

گۇاڭدۇڭ ارقاسىن ناللىڭ تاۋىنا سۇيەپ، نازد ـ خايعا قۇشاق اشقان، جەلەدن بەرى تەڭىزدەگى جىبەك جولنىڭ باسقالاتىن جەرنىڭ ُبرى بولسى، ۇزاق مەرزىم بويى ۇرۇدىسىنىڭ الدىندا كەلەدى . رە ـ فورما جاساعان، ەسىك اشقان ُداۋىردىڭ لىپ تولقى ـ نىندا وسىناۋ دىرىستى مەكەن جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ُداۋىر ـ دىڭ ُزىن قۇالاي تالىپىغان، بايۇعا، قۇدىرەتتەنۇگە قادم تاستاعان ايسىندى تارىيى بارسىنا گۇا بولدى ُارى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ رەفورما جاساۋ، جاڭخالق اشۇ، سارا جول اشۇ سىندى يىلىك جۇرگىزۇدەگى كەرەمەتتەرنن جاندى ئۇسىندىردى .

ئىنچىن ەكونومىكالىق ەرەكشە رايونى — ەل ـ مىزدىڭ رەفورما جاساپ، ەسىك اشۇنىڭ بەناشار تاڭ ـ داۋلى تۇندىسى .

2012 ـ جىلى 12 ـ ايدا، پارتىبا 18 ـ قۇرلىتايىنان كەيىن تۇغمىش رەت بەيجىڭنە اتتائىپ تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزگەن باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ وسى جەرگە كەلىپ، ”رەفورما جاساۋدى، ەسىك اشۇدى ۇزدىكىسىز العا لىگەرلەتۇ“ اتتانسىقا كەلتىرۇ بۇيرىغىن بەردى .

2018 ـ جىلى 10 ـ ايدا، رەفورما جاساپ، ەسىك اشۇنىڭ 40 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ ساتىندە باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ وسى اراعا تاغى كەلىپ، ”رەفورمانى جالىپ بەتتىك ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتۇ، ەسىك اشۇدى جاپپاي كەڭەيتۇ، كۇللى دۇنيەنى جالت قاراتقان تىڭ دا اناغۇرلىم ۇلكەن كەرەمەتتەردى قۇلىشنا جارتۇ“ ۇد ـ دەۋىن تاستادى .

2020 ـ جىلى 10 ـ ايدا، ئىنچىن ەكونومىكالىق ەرەكشە رايونى قۇرىلغاندىغىنىڭ 40 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ كەىزىندە باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ وسى جەرگە تاغى دا كەلىپ، قۇتتىقتاۋ جىنالىسىنا قاتنىاستى ُارى چاۋشان وڭد ـ رىندە قىزمەت تەكسەرىپ، تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جۇرگ ـ زىپ، رەفورما جاساۋعا، ەسىك اشۇعا تاغى دا اتتائۇداي ُداۋىردىڭ قۇاتى ۇنىن جاريالادى —

”العان بەتتىنەن قايتايىتىن كۇرەسكەرلىك بەينە، ەشقاشان بوگەلمەيتىن رۇجانى كۇي ارقىلى رەفورمانى كىدىرتپەي، ەسىك اشۇدى توقتاتپاي، اناغۇرلىم جوعا ـ رى باستامامەن رەفورما جاساپ، ەسىك اشۇدى لىگە ـ بىلەتىپ، ەكونومىكالىق ەرەكشە رايون قىزمەتىندە جاڭا جاعداي اشۇدى لىگەرلەتىپ، جاپپاي سوتسىيالىس ـ تىك وسىزاماندىغان مەملەكەت قۇرۇعا، ەكشىنى 100 جىلدىق كۇرەس نىساناسىن جۇزەگە اسرۇعا جاڭا دا اناغۇرلىم زور ۇلەس قوسۇ كەرەك“ .

نانخاي جاعالائۇندا كوكتەمگى تاسقىن اۋەلگە ـ دەي وركەشتەپ جاتىر .

”جۇڭگوشا سوتسىيالىزىمنىڭ وزگەشە تۇنىدىسى“

10 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن ”كوكتەم جىگياسىنىڭ“ تانىسى تا تەرەڭ سەىزىمدى رىعاغى ئىنچىن چىناچى خالىقارالىق ُماجىلىسى ورتالىغىندا اۋە ـ لەپ تۇردى . ئىنچىن ەكونومىكالىق ەرەكشە رايونى قۇ ـ رىلغاندىغىنىڭ 40 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ جىنالىسى وسى جەردە سالتائاتپەن وتكىزىلدى، باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ جىنالىسقا قاتنىاستى ُارى مائىزىدى ُسوز سويلەدى .

”40 جىل بوران ـ شاشىندى باسنان كەشىردى، 40 جىل گۇلدەنگەن كوكتەمدى، ماۋەلەلگەن كۇزدى باستان وتكەردى . سول جىلدارى شىكۇۋدا تاۋ قوپارغان زور ۇن كۇنى كەشەگىدەي قۇلاق تۇبىندە جاتغىرۇ ـ دا، قازىرگى تاڭداغى ئىنچىن ەكونومىكالىق ەرەكشە رايونىندا تىرشلىك لەبى ەسىپ، دۇنيە جۇزىنە ەلەمىز ـ دىڭ رەفورما جاساۋداعى، ەسىك اشۇنىڭ ايسىندى ۇلى كۇشىن اىگىلەدى، جۇڭگوشا سوتسىيالىزىمنىڭ نۇرلى بولاشىغن اىگىلەدى“ .

ُبر ساعاقتا تاياۋ ۇاقت سويلەگەن مائىزىدى سوزىندە باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ تەرەڭ سەىزىم ـ مەن 40 جىلدان بەرى ئىنچىن ەكونومىكالىق ەرەك ـ شە رايونى جۇزەگە اسىرعان تارىيى سەكرۇدى ەسىكە لىپ، ەكونومىكالىق ەرەكشە رايوننىڭ 40 جىلداغى رەفورما جاساۋدا، ەسىك اشۇدا، جاڭخالق اشا دامۇدا جىناقتاعان قىمباتتى تاجىرىبەلەرىن قورد ـ تىنىدىلاپ، جاڭا داۋىردە ئىنچىن ەكونومىكالىق ەرەكشە رايون قۇرىلىسى جونىنەن ايقىن تاللاپتار قويدى .

ئىستىق قىلاسقا تولى سوزگە تۇتاس الاك قايتا ـ قايتا قىزۇ قول شاپالاقى سوقتى .

ماجىلىستەن كەيىن باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ ”ال ـ دىمەن جۇرگىزىپ، الدىمەن سىنناق ەتۇدەن الدىمەن جۇرگىزىپ ۇلگى كورسەتۇگە دەيىن — ئىنچىن ەكونومىكالىق ەرەكشە رايونى قۇرىلغاندىغىنىڭ 40 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ كورمەسىن“ ەكسكۇرسىيالاپ، ئىندە ـ جىنىنىڭ 40 جىلدان بەرگى سان وزگەرىستى باستان كەشكەن جويقىن وزگەرىسىنە گەچجەي ـ تەڭجەيلى ۇغىستى .

كورمە زالى ئىشىندە ُبىر ئىنچىنىڭ كونە ـ جاڭا سۇرەتتەرىدىن سالىستىرۇدان قۇرالغان ”ۇاقتىن ـ كەڭىستىك تۇنەلى“ باس ئشۇجىدىڭ نازارىدىن اۋداردى —

”1962 ـ جىلى شىياڭگاڭنان ئىنچىنغا كوز جىبەر ـ كەندە . 2020 ـ جىلى شىياڭگاڭنان ئىنچىنغا كوز جىبەر ـ گەندە“ ، ”1982 ـ جىلى ۇتۇڭشاننان ئىنچىن قالاا وڭىرىنە كوز سالغاندا . 2020 ـ جىلى ۇتۇڭشاننان ئىندە ـ جىنىنىڭ قالاا وڭىرىنە كوز سالغاندا“

”راسىندا، زور وزگەرىس ەكەن!“، بۇگىنگى مەن كەشەگىنى سالىستىرعان باس ئشۇجى قاتتى اسەر ـ لەندى: ”40 نەشە جىلىدىڭ الدىندا مەن ئىنچىنغا كەلىپ جۇڭپىڭ كوشەسىنە بارغانىمدا ەكى جاعىنداغى پارقىنىڭ، ئىشىنندا، وتە زور ەكەننىن كورگەن دەمد، ُبىر جاعى توزغى جەتكەن اعاش ۇيلەر، ەندى ُبىر جاعى اۋا رەتتەنگىشى بار سالاۋاتتى شاعىن عىماراتتار سول كەىزدە بۇقارانىڭ تۇرمىستى جاننە تاعەدىر ـ دى وزگەرتۇگە دەگەن كۇشتى ارمان ـ تىلەگىن سەىزىندىم“ .

”ۇاقتىن ـ كەڭىستىك تۇنەلىنىڭ“ باسنداغى ەلەككە ـ روندى ەكراندا جىلدار سانىنىڭ وزگەرۇمىمەن، ئىنچىندە ـ نىڭ ەل ئىشىندەگى باسقا نەزىرگى قالاا، رايوندارمەن ئىكى ۇندىرىس جالپى ُونىم قۇنىن سالىستىرعان باغانا ُارتازىدى سۇرەت ۇزدىكىسىز جاڭالانىپ تۇر .

”ئىنچىنىڭ ەكونومىكالىق جالىپ مولشەرى اىزا ـ داعى قالاالاردىڭ اراسىندا بەشىشى ورىندا تۇرادى .ال ـ گىندە وسى تىزىبنى كورىپ، ونشا سەنىڭىكەرەمەكەن دەمد، الايدا مۇقيات نەكسەرىپ، مىنا ساندى تامەمتە ـ تەردى كورگەن سوك، سەنبەسىمە بولالدى . مىننە بۇل رەفورما جاساۋدىڭ، ەسىك اشۇدىڭ كۇشى، كەلەسى قادامدا تاغى دا كۇش ۇستىنە كۇش قوسۇ كەرەك“ .

لىناخۇاشان تاۋىندا جانغا جاپىلى كۇز سامالى ەسىپ تۇر . تاۋ توبەسىندەگى تەكشەگە ورناتىلغان دىڭ شياۋپىڭ جولداسنىڭ مىس ُمۇسىنى وسىناۋ جەرگە تەرەڭ سۇ ـ يىسپەنىشلىكپەن نازار سالىپ، نىق قادامىمەن العا ُمۇ ـ رىپ بارا جاتقانداي ەدى، بۇل ادامداردى ۇزدىكىسىز العا لىگەرلەۋگە جىگەرلەندىرۇدە .

2012 ـ جىلى 12 ـ ايدا باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ لىناخۇاشان تاۋىنا ئىشەپ، دىڭ شياۋپىڭ جولداسنىڭ مىس ُمۇسىنىە كۇل شارپاق قويدى، سونداي ـ اق سول جەرگە تاياۋ اراعا ۇز قولمىمەن ُبىر ئۇپ گاۋ ـ شانرۇڭ اعاشىن ەككەن ەدى .

2020 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ وسى اراعا تاغى كەلىپ گۇلشارباق قويدى، كوپىشلىكپەن بىرگە مىس ُمۇسىندە گە ُش رەت تاعىزمەننىپ، دىڭ شياۋپىڭ جولداسقا دەگەن وسكەلەڭ قۇرمەتى مەن تەرەڭ ساعىنىشىن ُبىلدىردى .

تاۋ توبەسىندەگى تەكشەدە باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ ئىنچىنىڭ ئىنچىنىڭ جالىپ كورنىسىننە كوز جىبەر ـ دى، اسىيانمەن تىلدەسكەن لىپ عىماراتتار وسىزامان ـ داندان ُبرى قالانى كوكچىەكپەن تۇتاستىرىپ تۇرغاندە ـ داي ەدى . باس ئشۇجىدىڭ قۇتتىقتاۋ جىنالىسىندا ايتقا ـ نىنداي: ”ئىنچىن — رەفورما جاساعاننان، ەسىك اش ـ قاننان كەيىن پارتىبا مەن خالىق ۇز قولمىمەن قۇرغان ئىشت جاڭغا قالاا، جۇڭگوشا سوتسىيالىزىمنىڭ ُبىر پاراق اق قازغاعا تۇسكەن وزگەشە تۇنىدىسى“ .

باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ جىنالىغان قالاا تۇرىغىندا ـ رىنا بىلاي دەدى: ”40 جىلدىق دامۇدى باستان كە ـ شىرسە دە، ئىنچىن ەلى دە جاس قالا، قارىشپاش دەمىپ وركە باسۇدا، گۇلدەندىپ ـ كوركەيۇدە . پارتىبا ورتالىق كومىيتەتنى ەكونومىكالىق ەرەكشە رايونعا جاڭا مازمۇن قوسىپ بورىش جۇكتەدى . ُبىز الدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى قۇرىلغاندىغىنىڭ 100 جىلدىغىن قارسى لىپ، ُبىرىنشى 100 جىلدىق كۇرەس نىساناسىن جۇزەگە اسرۇ الدىندا تۇرمىز . جاڭا جۇڭگو قۇرىلغاندىغىنىڭ 100 جىلدىغى كەىزىندە ُبىز سوتسىيالىستىك وسىزاماندىغان قۇدىرەتتى مەملەكەت گە اسىرامىز، سول كەىزدە ئىنچىنىڭ تاغى ُبىر تىڭ كەل ـ بەتى كوزگە تۇستەن بولادى . ئىنچىن كوپىشلىكتىك ار ـ قاسىندا دامىپ بۇگىنگى كۇنگە جەتتى، ئىنچىنىڭ بولا ـ شاعى تاغى دا كوپىشلىكتىڭ ورتاق قۇلىشىنىنا مۇقتاج“ .

8 جىلدىڭ الدىندا ەگىلىگەن گاۋشانرۇڭ اعاشى ُتىپ ـ تىك بولسى ُوسىپ، بۇتاعى قاۋلاپ، جاپىراغى جاپقالىپ، ارىنداعان تىرشلىك قۇاتىن اىگىلەپ تۇر . باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ اعاشنىڭ جانىنا بارىپ، تەرەڭ تەبىرەنسىنەپ: ”كوزدى اشىپ ـ جۇمەناشا 8 جىل وتە شىعپىتى . مىنا جەر وتە جاقسى تاختادىلعان ەكەن، اعاشنىڭ بۇتاق ـ جاپپراقتارى قاۋلاغان، اعاش تا تەىز وسەدى ەكەن“ . ـ دەدى .

” اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيدەگى ۇز كۇششە سۇيەنىپ ۇمىر ُسۇرۇ جولىمەن ُجۇرۇ كەرەك“

چاۋجوۋ — دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ ۇلكەن فارفور ُوندىرۇ، ەكسپورت ەتۇ بازاسى ـ 10 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ وسى ارادا فارفورمەن گۇلدەنىپ، دامىعان ەلەكتىرون ـ دىق بولشەكتەر وندىرەتىن كاسپورىن — چاۋجوۋ سانغۇنان (توبى) جازانا شەكتى سەرىكتەستىگىندە قىزمەت تەكشەردى .

”مىنا وىسىمىدەردىڭ بارلىغىن وزدەرەڭسىز

ئىپتىدائىي گەۋدە — باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭنىڭ شىنجىن ەكونومىكالىق ەرەكشە رايونى قۇرىلغاندىغىنىڭ 40 جىلدىغىن قۇتتىقتاۋ جىنالىسىنا قاتنىاسقاندىغىنان ُارى گۇاڭدۇڭدا قىزمەت تەكسەرگەندىگىنەن ەستىلىك

□ ئىنخۇئا اگەنتىتىگىنىڭ ئىلىشى قانداي؟“، باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ ُبىر فارفور تاقاننى قولنالاپ كورىپ سۇرادى .

كاسپورىننىڭ جاۋاپتىسى باس ئشۇجىگە سەرىك ـ تەستىكنىڭ قازىر %90تىن استام جابدىقتى وزدەرى دەربەس زەرتتەپ اشقانىن، كەدەرگى ولىشەۋشكە پايدە ـ مالانلاندىن فارفور دەننە سىياقتى كوپ ئتۇرلى جەنەتكە ـ شى ونىمىدەردىڭ بازاردى يەلەۋ سالىستىرمامىسىنىڭ ەلەمدە ُبىرىنشى ورىندا تۇراتىنىن ايتتى .

ُوندىرىس سەخىندا باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ كا ـ سىپورىننىڭ جۇمىستى، ُوندىرىستى قالىپنا كەلتىرۇ جاعدايىن گەچجەي ـ تەڭجەيلى ۇغىستى .

”الدىڭغى جارتى جىلدا 500 مىليون يۇاننىڭ ۇستىندە پايدا تاپتىق“ ـ دەدى كاسپورىن جاۋاپتىسى .

قاپىرغاداعى ”دامۇ — ُبىرىنشى مائىزىدى مىندەت، دارىندىلار — ُبىرىنشى بايلىق، جاڭخالق اشۇ — ُبىرىنشى قوزغەۋشى كۇش“ دەگەن ۇراندى كورىپ، باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ: ”مىنا سوزدەردى ابدەن تۇسىنسىىزدەر“ ، ـ دەدى باسىن يىزەپ .

باس ئشۇجىدىڭ كەلگەننىن كورگەن كاسپو ـ رىن قىزمەتكەرلەرى تۇس ـ تۇستان جىنالا باستاندى .

”كاسپورىندى ايتارلىقتاي جۇرگىزىپ جاتپىسىز ـ دار، جاڭخالق اشۇ جاعىندا ماغان تەرەڭ اسىر قالدىر ـ دىڭىزدار“ ، ـ دەدى باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ توقتاپ، ـ دەربەس جاڭخالق اشۇ — قازىرگى كەىزدە مەن ەڭ ُمان بەرىپ وتىرعان، سونداي ـ اق پارتىبا ورتالىق كومىتەتنى ەڭ ُمان بەرىپ وتىرعان ُمىس . كاسپورىن دامۇ ُشۇىن، كاسىپ سالاىسىنىڭ دارەجەسىن جوعارد ـ لاتۇ ۇشۇىن، ەكونومىكانى جوعارى ساپالى دامىتۇ ُشۇىن، بارلىغىندا دەربەس جاڭخالق اشۇعا سۇيەنۇ كەرەك. قازىر ُبىز 100 جىلدا بولماعان زور وزگە ـ رىستى باستان وتكەرۇدەمىز، باسكە مەن ئتۇرلى سىن ـ سايبىستاردىڭ قىسىمىنا ۇشراۋىمىز نەقتىمال، مۇنداي جاعدايدا ُبىزىدىڭ اناعۇرلىم جوعارى دەڭ ـ گەيدەگى ۇز كۇششە سۇيەنىپ ۇمىر ُسۇرۇ جولدە مەن جۇرۇمىزگە تىپتەن تۇرا كەلەدى“ .

”تارىخ قاشاندا وربلە وركە باسادى . ُبىزىدىڭ وتكەندەگى ەسىك اشۇمىز ’ئىلەسىپ جۇگرۇ’ بولسا، قازىرگى ەسىك اشۇمىز ’باستاپ جۇگرۇ ’ بولماپ، بۇل اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيدەگى ەسىك اشۇ سانالادى“ ، ـ دەدى باس ئشۇجى ُسوزىن ساباقتاپ، ـ ”بىز ەل ئىشىندەگى ۇلكەن اىنالىمدى نەزىرگى تۇلعا ەتەتىن، ەل ُشى مەن خالىقارا سىندى قوس اىنالم ُبىرىن ـ ُبرى جەبەيىمىن جاڭا دامۇ ارناسىن قالىبتاستىرۇدى العا قويدىق، كوپىشلىكتىڭ پارتىبا ورتالىق كومىتەتتە ـ نىڭ ستراتەگىيالىق وپىن تەرەڭ ۇغىنىپ، ۇلكەن ستراتەگىيالىق ارنادان ُوزىنىڭ ورنىن دال تاۋىپ، مەملەكەتنىڭ بايىپ، قۇدىرەتتەنۇننە جاننە سوتسىيالىستىك وسىزاماندىنەردۇ قۇرىلىسنا ۇز ۇلەستەرىن قوسۇن ُۇست ەتەمىن“ .

” بۇل قالانى سۇيىگەن ەكەنىمىز، ونى ايبالاۋىمىز، گۇلدەندىرۇىمىز كەرەك“

چاۋجوۋدىڭ جەلەدن ”لىيڭدۇڭنىڭ ورتالىق قالاسى“ دەگەن اتى بار .

مىڭ جىلدىق بايرىغى كوپىر گۇاڭجى كوپىرد ـ نىڭ بوينىدا گۇاڭجى عىماراتى اسماق بوي كوتە ـ رىپ، وزەنمەن كومەكەرلىپ، تاۋىمەن تالاسىپ، قالانى قاۋمالاپ، كوپىرلەر مىزىعماي تۇر . 10 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ وسى اراعا كەلىپ بايرىغى كوپىردىڭ، بايرىغى قالانىڭ جۈنەلۇ، قورعالۇ جاعدايلاردىن تەكسەردى .

گۇاڭجى عىماراتىنداغى كورمە زالنىڭ ئىشىندە ُار ُبىر تال چاۋجوۋدىڭ بەي زاتتىق مادەنىيەت تۇنىدىلارى وتە كوركەم بولسى، اسقان شەبەرلىكپەن جاسالغان ەدى . ”ادەمى ـ اق جاسالغان ەكەن!“، زەيىن ـ زەردە جاننە كوپ ۇاقتى كەتكەن شىعار!“، ”چاۋجوۋلىقتار دەسە دەگەندەي شەبەر ەكەن!“، باس ئشۇجى ارت ـ ارتىنان ماداق ايتتى .

باس ئشۇجى ئىي جىنپىڭ چاۋجوۋدىڭ بەي زاتتىق مادەنىيەت مۇراگەرلەر ۇلكىلدەرەيىنەن نقىلاستى اڭگەملەستى .

” قازىر بازار جاعدايى قالاي؟“ ، ـ دەپ سۇرا ـ دى باس ئشۇجى .

”كوپىشلىكتىڭ تۇرمىس ئشارت ـ جاعدايى جاقە ـ ساردى، جاڭا ۇيلەردى بەىزەندىرگەن كەىزدە كەيىسز اعاش وپمالالاردى ئىستەكتەندى جاقسى كوردەدى، سۇ ـ رانىس مول، كەيىسز شاعىن بۇيىمداردىڭ بازارى دا جاقسى“ ، ـ دەدى چاۋجوۋ اعاش وپما مۇراگەرى جىن زىسۇڭ .

”مىناۋ ۇلتىتىق ەرەكشەلىككە باي دۇنيە، خالىقە ـ تىلك ارمان ـ تىلەڭنىڭ بارلىغى وسىنىڭ بوينىندا . مۇنداي ئمول جاسامپازدىق تۇنىدىلاردا مول مادەنىيەت ُمانى بار، ُسوزسىز، قارسى الۇعا بولەندەدى“ ، ـ دەدى باس ئشۇجى كەسەتە .